

116 - GAZİ BULVARI İZMİR - 116

İmtiyaz sahibi : ŞEVKET BİLALİN
Başmuharriri ve umumî neşriyat Müdürü
HAKKI OCAKOĞLU

ABONE SERAİTİ

LEVAM MUDETTİ Türkiye için Haric için		
Senelik.....	1400	2900
Altı Aylık.....	750	1650
Günlü gecmis nüshalar (25) Kurustur..		

TELEFON : 2697

İlan münderecatından mes'uliyet kabul edilmez...

Cumhuriyetin ve Cumhuriyet eserlerinin bekçisi sabahları çıkar siyasi gazetedir.

Dahiliye seferberlik müdürlüğü

Ankara, 10 (Yeni Asır) — Ticaret veleti dağıtma umum müdürlüğünden açıkta kalan B. Hüsameddin Tuğac dahiliye vekâleti seferberlik müdürlüğüne tayin edilmiştir.

YENİ ASIR Matbaasında basılmıştır..

Vurguncularla Mücadelede

Daha şiddetli hareket etmeğe ihtiyaç vardır

HAKKI OCAKOĞLU

Bazı işe maddeleri fiyatlarının yükselmesi İstanbul gazetelerinde şiddetli neşriyata sebep olmaktadır. Muayyen kazançlı vatandaşların hayatın her gün biraz daha pahalılaşmasından istisnaları artmaktadır. Bu bir vaka'dır. İnkâr kabul edemez. Fakat fiyat yükselişlerinin sebebinin hükümetin son defa aldığı kararlar bağlamak ta doğru değildir. El koyma kararlarının ilgasını, piyasaların serbest bırakılmasını bu yükselişte yegâne amil olarak tanımak hatalı bir görüştür.

Gegen senelerin vaziyetlerini unutmamak lazımdır. Çok iyi hatırlıyoruz ki herhangi bir madde hakkında el koyma kararı çıkınca o madde piyasalardan kayboluvermekte idi. Bir çok vatandaşlar aradıklarını bulamayınca koordinasyon kararlarına muhalif bir cephe almakta « yahu devlet bu işlere karışmasın biraz daha pahalı da olsa herkes aradığını bulabilsin » demekte idi. Bilhassa Saraçoğlu kabinesinin iş mevkine gelmesine tekaddüm eden aylarda bu yoldaki silanlar o kadar çoğalmış ki milli birliğimizin bozulabileceğinden endişe etmeğe başlamış bulunuyorduk.

Bugün hükümet halkın istediğini yapmıştır. El konma kararları kalkmış, hükümet müdahaleleri muayyen meddelerle inhisar ettirilmiştir. Filhakika piyasada her şey bulunmaktadır. Fakat biraz pahalı olması yine şikâyeti mucip olmaktan kurtulmamıştır. Hükümet müdahale eder istediğimiz maddeleri bulamaz. Kara borsadan tedarikine koşarız.

Hükümet ticaret serbesttir der. Bu defa neye hükümet bu pahalılığı önlemiyor diye şikâyet ederiz. Bize göre yapıpıca neşriyat yapan İstanbul gazetelerinin ne istediklerini öğrenmek mümkün değildir.

Müdahale siyaseti mi? Ondan ağır ağır şikâyet etmişlerdi.

Serbest mi? Bugün onu da beyenmiyorlar.

Su halde ne istediklerini izah etmek onlara düşer. Tenkitlerin müspet olabilmesi için fenalığı izah etmekte ve göstermekle beraber bunların giderilmesi çarelerine de temas zarureti vardır. Bizim görüşümüze göre, geçenlerde izah ettığımız gibi memur sınıfı için hususi tedbirler almak kaydıla, bugünkü durum dünkü yokluktan çok iyidir. Lâkin nihayetsiz bir fiyat yükselişine, vurguncuların halka soymalarına müsamaha edilmesini de hoş göremeyiz.

Ticaret serbesttir. Hükümet müdahaleleri kalkmıştır. Fakat milli koruma kanunı hükümleri bakidir. Serbest olan namuskarane ticarettir. Vurgunculuk, antisistal daima yasaktır. Hatta harp ekonomisi şartları içinde değil tabii zamanlarda bile kararluk yollardan para kazanma gayreti hükümetin takibine maruz tutulması gereken bir iştir.

Nerede kaldı ki bugün milletler ölüm ve dirim mücadelesi içinde bulunurlarken milli bünyemizi zayıflatmak bu gibi hareketlere karşı müsamaha gösterebilsin. Bunu havsalamız alamaz. Hükümetin de böyle bir şeyi hoş görebilmesine ihtimal verilemez. Yalnız dikkatimizi çeken bir nokta vardır ki vurgunculuk ile mücadelede ceza hükümlerimiz çok zayıftır.

Diğer milletlerle mukayese kabul etmeyecek kadar merhametlidir. Halbuki ummun menfaatinin bahis mevzuu olduğu bir yerde merhamet değil şiddet hâkim olmalıdır.

Hükümet vurguncuları takip etmiyor değildir. Vurgunculara verilen cezalar gayri kâfidir. Beş on bin lira kazanan bir muhtekire beş yüz lira para cezası vermek, dükkânını bir hafta kapatmak emsaline ibret teşkil edecek bir ceza değil bilakis emsalinin cüretini, gayretini arttıracak bir harekettir.

Biz memleketin işe durumunda sar-

(Sonu Sahife 2, Sütun 6 da)

Nikolaoyeskyada Rusların terk ettikleri bir harp sahnesi

İtalyan muhabirlerine göre

Stalingradı çembere almak zor

Alman mahfillerinde Stalingrad önünde Rus mukavemetinin devam edeceği gizlenmiyor

Roma, 10 (A.A.) — Berlindeki İtalyan gazeteleri muhabirleri, Alman kuvvetlerinin Stalingrad muharebesinde karşılaştıkları büyük güçlükler üzerinde ısrarla durmaktadır. Alman mahfilleri Volga kıyısında 40 kilometrelik bir mesafeyi kaplayan bu şehri çember içine almanın kabil olmadığını belirtmektedirler. Şehirdeki köprülerin sayısı o kadar çoktur ki istihkamların kısmen muhasara altında olmasına rağmen her an şehre harp malzemesi ve taze kuvvet olarak mühim takviyeler gelmektedir. Şehri çevreleyen istihkâm silesi çok iyi düşünülmüş yapılmış olup hararet verecek derecede mükemmeldir. Arazinin tabii şekli de Rusların mukavemetine yardım etmektedir.

(Sonu Sahife 2, Sütun 2 de)

Hükümetin emri

KOYLUMUZ

Borcunu ödeyince, kalan hububatını dilediği yere satacak

Hiç bir makam ve hiç kimse köylünün bu serbest tasarruf hakkını kullandırmamak gibi bir harekette bulunmayacaktır

Bir çok vilâyetlerde hububatta hükümet hissesinin verilmesine devam edilmektedir. Ticaret vekâleti teslimat ve onu takip edecek muamelede aşağıdaki noktaların göz önünde bulundurulmasını istemiştir:

1 — 366 sayılı koordinasyon heyeti kararına göre yapılan tahminler üzerine katılacak borçlandırma nisbetleri dahilinde alım merkezlerine teslimat mutlaka eksiksiz olarak yapılacaktır. Teslimat tamam olmadan bir yerden bir başka yere hububat ve memullerinin nakli ve satışı katıyen menmündür.

2 — Köylünün devlete vereceği miktarları tamamen verdikten sonra müstahsiller, istihsal etmiş oldukları hububatın kalan kısmına diledikleri gibi

tasarruf edebileceklerdir. Hiç bir makam bu serbest tasarruf hakkını kullandırmamak yolunda fiili veya telkini hiç teşir yapamayacaktır. Bu itibarla köylü borcunu ödetikten sonra elinde kâfiye budağını ve arpasını istediği kimseye, istediği yere satacak veya nakledebilecektir.

Bazı yerlerde fırsatın istifade etmek isteyen bazı şüpheli niyetli kimseler bazı şayialar çıkararak güya devletin kış mevsiminde elinde kalan hububatın tamamına el koyacağını ileri sürmek istemişlerdir. Ticaret vekâletinin yukarıdaki kararıyla bu kötü şayiaların asılsızlığı meydana çıkmış bulunmaktadır. Menfi propagandalar yapanlar kanunen takip edileceklerdir.

Son Harekâtın Asker Gözile İfadesi

Stalingrad da yeni bir Leningrad olmağa namzettir

Açılan her gedik Ruslar tarafından kapanırsa vaziyet değişecektir

Bugünkü Alman tebliğinde Novorossiskin cenup doğusunda yeniden bazı yüksek mevzilerin zaptedildiği ve limanın artık topçu menzili içine girdiği ve limanda beş nakliye gemisinin batırıldığı bildirilmiştir.

Sovyet tebliği de bugün ilk olarak Alman kuvvetlerinin ağır kayıplar muhabelede şehrin şimal batı kısmına girdiklerini itiraf etmiştir. İngilizler kaynaklarında bir takım tepelerin Almanlar eline düştüğünü kabul ediyorlar. Bu haberlerden şehrin vaziyetinin düzelmesinin güçleşmiş olduğu anlaşıyor. Kafkas dağ geçitlerinden bugün de iki taraf tebliğinde kayıt yoktur. Bütün

Ruslara göre Stalingrad muharebesi

Alman sağ cenahı çevrildi, Rumenler geri atıldı

Almanlar

Rus topçusunun ateşi karşısında büyük kayıplar verdi

Moskova, 10 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği: Gece kitalarımız Stalingradın batısı ile cenup batısında ve Novorossisk ile Mozdok çevrelerinde düşmanla dövülmüştür. Başka cepelerde değişiklik olmamıştır.

Moskova, 10 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliğine ektir: Stalingradın batısında düşman tanklarıyla motörlü piyadesine karşı savaş devam etmektedir. Bir kesimde üst üste yapılan düşman hücumlarını püskürttüğümüz gibi başka bir kesimde de Rumen piyadesini geri attık. Düşman bu kesimde 3500 ölü vermiştir. Stalingradın cenup batısında düşmanın hücumları püskürtülmüştür. Novorossisk çevresinde yeni savaşlar cereyan etmektedir. Düşman şehrin dış mahallelerine girebilmiş, fakat karşı hücumlarla püskürtülmüştür.

ALMAN KAYIPLARI
Mozdok çevresinde nehrin cenup kıyısında düşmana darbeler indirmeye devam ettik. Burada üç günde 53 tank, 3 zırhlı otomobil, 13 kamyon ve 10 top tahrip ettik ve düşmanın bir piyade alanı yok ettik.

MEYDAN MUHAREBESİ
Londra, 10 (A.A.) — Rus kuvvetleri Stalingrad için verilen meydan muharebesinde Alman sol cenahını muvaffakiyetle çevirdikten sonra 72 saat içinde faaliyetini şehrin önündeki müdafaa çemberini daraltmağa hasretmiştir. Alman kitaları Stalingradın şimal batısını (Sonu Sahife 3, Sütun 1 de)

Sovyet Uçakları

Almanya ve Macaristanı bombaladı

Macaristanda bu akında ölümler ve yaralıları var

Berlin, 10 (A.A.) — Askerî bir kaynaktan verilen haberlere göre dün Ruslar doğu Almanya'da muvaffakiyetle iz-az uçuşları yapmıştır.

Münferit bir kaç Rus uçağı Macar arazisine de taarruzlar yapmıştır. Budapeşte, 10 (A.A.) — Resmen bildiriliyor:

Persembeyi cumaya bağlayan gece bir kaç Rus uçağı Macar topraklarına bombalar atmıştır. Hasar hafiftir.

Budapeşte, 10 (A.A.) — Dün gece Macar topraklarında müteaddit yerlere hava akınları olmuş, bir kaç kişi ölmüş ve bir çoğu yaralanmıştır.

Stalingrad önündeki muharebelerden bir görünüş

Fuar Maçları

Beşiktaş Gençler Birliğine, Göztepe Altınorduya galip geldi

İstanbul şampiyonu dün güzel bir oyun çıkardı

Beden terbiyesi futbol federasyonu tarafından tertip edilen fuar kupası maçlarının ilk karşılaşmaları dün yapıldı. Hafta ortası olmasına rağmen maçlar başta valimiz ve komutan olmak üzere oldukça kalabalık bir seyirci kütlesi tarafından heyecanla takip edilmiştir.

GÖZTEPE - ALTINORDU

Kura neticesi ilk maç iki İzmir takımına düşmüştü. Hakem Mustafa, takımlar sahada şu kadro ile yer aldılar.

Göztepe — Mahmut, Alâettin, Yusuf, Abbas, Macit, Osman, Hakkı, Halit, Fuat, Emin, Fadil.

Altınordu — Necati, Nuri, Cahit, Nurullah, Adil, Arif, Cemal, Kemal, Sait, Hüseyin, Salim.

(Sonu Sahife 2, Sütun 5 te)

LIBYA HARBI

Himeymatta Tank birlikleri karşılaştı

İngiliz tayyareleri Sicilyaya şedid bir baskın yaptı

Kahire, 10 (A.A.) — Tebliğ: Himeymatta sirtlarında küçük tank birlikleri arasında çarpışmalar olmuştur.

Hava faaliyeti mahdud olmuştur. Bombardman uçakları Sidi Barrani - Marsa Matrüh arasında askerî hedefleri tam isabetle bombalamışlardır. Uzun menzilli avcı tayyarelerimiz bir düşman avcısını denize düşürmüştür. Sahyî Çarşambaya bağlayan gece de başka bir faaliyet olmamıştır. Maltadan havalanan bombardman tayyarelerimiz Sicilya üzerinde muhtelif hedeflere taarruz etmişler ve hava muharebelerinde iki düşman avcısını düşürmüştür.

(Sonu Sahife 2, Sütun 4 te)

AVAM KAMARASINDA

Bir mebus Çörçili tenkit etti

Hatip Çörçilin başvekilliğinin uzatılmasını « milli bir felâket » olarak vassıflandırdı

Londra, 10 (A.A.) — Avam kamerasında Sir Kinglsey Voddan sonra söz alan mebus Lorens demiştir ki:

« Bizim için, ne kadar ağır olursa olsun, cesaretti müttetiklerimiz Ruslara ilk fırsatta yardım hususunda hiç bir fedakârlıktan kaçınmayacağımıza emin olabilirler. »

Liberal mebus Grenved şunları söylemiştir:

« Milletten büyük ekseriyeti şimdiye kadar hiç bir mali fedakârlık yapmamış. Biz haftada üç veya dört gün mü daha az seker yiyeceğimizi münakaşa ederken gazeteler Atina sokaklarında açlıktan ölenlerin fotoğraflarını negrediyorlardı. Mister Çörçil veya başka bir İngiliz devlet adamının, Atlantik'in öte tarafında söylenen nutuklarla kıyas edilebilecek bir nutuk söylememiş olması teessüf edilecek bir haldir.

İçli mebuslardan Corç Velton demiştir ki: Başkaları mukayese edilemeyecek (Sonu Sahife 3, Sütun 1 de)

SON DAKİKA

İngiltere Avusturya hudutlarını da tanımlıyor

Londra, 10 (Radyo) — Avam Kamerasında harp sonrası Avrupa memleketlerinin hudutları ve bu arada da Avusturyanın hududu hakkında bir soru sorulmuş ve hariciye nazırı Eden şu cevabı vermiştir:

« Hükümetin bugünkü orta Avrupa hudutlarını istikbalde tanımak hususunda bir temayül göstermeyeceği tabii olmakla beraber, Avusturyanın 938 deki ve ondan sonraki hudutlarının değişikliklerini kabul edemeyeceğinin sarıh surette anlaşılmaması isterim. »

Libya cephesi Kumandanı General Aleksandr

BAŞLAR...

YENİ GİNEDE DURUM

Japonlar biraz daha ileriledi

Oven Stanleyde bir hücum sonunda müttefik mevzilerini kışattılar

Melburn, 10 (A.A.) — Müttefikler umumî karargâhının tebliğine göre Oven Stanley dağı silsilesinde Japonlar şiddetli bir hücum ile müttefik mevzilerini yandan kuşatmağa muvaffak olmuşlardır. Çarpışmalar Port Morzbinin 54 kilometre uzaklarında devam etmektedir.

Melburn, 10 (A.A.) — Müttefikler tebliği: Yeni Gine'de muharebeler şimdi Oven dağlarında devam etmektedir. Japonlar 20 kilometre kadar ilerlemişler ve bu suretle 2000 metre yüksekliğindeki dağı silsilesini en yüksek kısmından geçmişlerdir.

Japonlar yalnız patika yollarından ilerlemekle kalmayıp ormanlara da girmişlerdir. Okoda gibi mevzilerimiz gerisinde daha bir çok arızalı yollar vardır. Bunları birbirini takip eden engeller halinde sıralanmıştır.

YENİ GİNEDE

Cenup Pasifikte Yeni Gine'de Japonlar Cörcil'e doğru bir takım terakiler elde etmişlerdir. Japonlar, Port Morzbiye karşı hareket için yeni Britanya adalarını işgal etmişlerdir. Buradaki Rabaul limanını Yeni Gineye karşı bir ikmal üssü olarak kullanmaktadırlar ve Yeni Ginenin cenup doğusundaki Salamaya muvafaklaştıkları şekilde istedikleri kadar kuvvet çıkarmışlardır. Fakat cenup ile Port Morzbinin bulunduğu kısmın ortasını Oven Stanley dağları ayırır. Japonlar buradaki geçitlerden birisini elde etmişler ve bu limana 85 kilometre kadar yaklaşmışlardır. Fakat limanın durumu halen emindir. Çünkü Japonların ileri hareketi mani diğer mühim geçitler Avustralyalıların elindedir. (Radyo Gazetesi)

Vaşington, 10 (A.A.) — Pasifikteki yeni gelen haberlere göre Yeni Gine'de harekatta bulunan japon kuvvetleri Oven Stanley dağlarında ehemmiyetli bir geçidi zaptetmişlerdir. Bununla beraber başka müdafaa mevzilerinin bununla tehlikeye girmemiş olduğu bildirilmektedir. Port Morzbinin 80 kilometre yakınındaki diğer bir geçitle bu geçidin karıştırılması lazımdır. Japonların ele geçirdikleri yer bahis mevzuu geçitten 10 kilometre uzaktadır.

Müttefik av uçakları düşman kıta ve taşıtlarını makinelî tüfenk ateşleriyle buralamakta ve Avustralyalı müdafilere yardım etmektedir.

Milne koyundaki ormanlık bölgesine çıkmağa muvaffak olan japon kuvvetleri bir hafta süren çetin muharebelerden sonra tamamıyla imha edilmiştir. Buradaki japon kuvvetleri bahriye silah endazlarından mürekkeptir.

Hindistan ve İngiltere

Çörcil A. Kamarasında yeni beyanatta bulundu

Kripsin Hindistana götürdüğü teklifler İngilterenin değişmeyecek prensipleridir ve Hindistan istiklâline kavuşacaktır

Londra, 10 (A.A.) — Mister Çörcil bugün avam kamarasında Gândi ve taraftarlarının harp sonuna kadar emin bir yerde bulundurulacaklarını söylemiş ve Hint kongresine Japon beşinci kolunun geniş ölçüde yardım ettiğini sandığını bildirmiştir.

Londra, 10 (Radyo) — Başvekil Mister Çörcil öğleden sonra avam kamarasında Hindistan meselesi hakkında demıştir ki:

« Hindistandaki vaziyet salâha doğru gitmektedir ve umumiyet itibarıyla emniyet bahştir. Kripsin teklifi Britanya hükümetinin kati siyasetine bir prensip teşkil etmiştir. Bunlar hiç bir vakit değişmeyecektir ve Hindistan harpten sonra istiklâline kavuşacaktır. »

Mister Çörcil yalnız kongre partisinin buhran çıkardığını ve sivil itaatsizlik için çalıştığını fakat kongre partisinin bütün Hindlilerin müessesli mahiyetini haiz olmadığını tebarüz ettirmiş ve sözüne şöyle devam etmiştir:

« Kongre partisi Hint milletlerinin ek seriyetini temsil etmiyor. Kongre partisi bir takım siyasetçilerle bankacılarla beraber himaye edilmiş siyasi bir teşekküldür. Kongrenin bu faaliyetleri Japon beşinci kol adamlarının müesses surette müesses surette himayesine mazhar olmuştur. »

Fakat Kongrenin Hindistan müdafasında büyük vazifeler gören cengâver milletler üzerinde bir tesiri olmaması dikkate sayandır. Hindistanda mecburi askerlik yoktur. Bununla beraber bir milyondan fazla gönüllü Hintli askerimiz vardır. Hint kitalarının secaati bir çok yerlerde görülmüştür. Kongre bu hususta kendi kuvvetini denedi. Son iki

AVUSTRALYA BAŞVEKİLİ

Müttefiklerin yardımlarından memnuniyetle bahsetti

Müttefiklerimiz bize daha fazla yardım ederse başka tarafta zayıflarlar, diyor

Kamera, 10 (A.A.) — Parlamen-toda bir nutuk söyleyen Avustralya başvekilî Mister Kurtin demıştir ki:

« Avustralya yardım için İngiltere ve Amerikanın yaptıklarından memnunuz. Bu iki memleket büyük ihtiyaçları karşılamak zorundadır. Bize bundan fazla yardımda bulunamazlar, çünkü böyle bir hareket diğer cephelelere yardımları müteessir eder. Bu da harbin uzamasına sebep olur. »

« Bununla beraber, bu sözlerim bize gönderilen yardımların az olacağına manası ifade etmez. Müttefiklerin yardımları bugün için âzami haddine varmıştır. Müttefiklerin orta garha ve Rusya'ya büyük yardımlar yapmak zorunda olduklarını unutmamalıyız ve Avustralyanın tam manasiyle emniyet altına alınmasını istemeliyiz. »

ALMAN DENİZALTI LARI

Almanyanın denizaltıları bir hayli arttı

Londra, 10 (A.A.) — Londranın salâhiyetli mahfillerinde bugün bildirildiğine göre şimdi Almanyanın bir sene evveline nisbetle, daha fazla denizaltıları vardır. Müttefiklerin ticaret gemisi kaçırları hâlâ çok ciddidir. Bu zayıflığı telâfi için yalnız başka gemilerin inşası kâfi değildir. Hizmette giren Alman denizaltılarında daha fazlasını batırmak lazımdır. Denizaltı himaye gemileriyle hava kuvvetleri tarafından yapılan hücumlarda kullanılan usuller gittikçe daha tesirli olmaktadır. Bununla beraber düşman denizaltı mürettebatının maneviyatı hiç bozulmuş değildir. Bunların çoğu usta olmamakla beraber umumiyetle genç olan mürettebat Almanyanın harbi kazanacağına kanidir. Deniz tehlikesini yenmek için bu zihniyetle mücadele etmek lazımdır.

Tuna konferansı

Sofya, 10 (A.A.) — Tuna kıyılarında bulunan devletler arasında yakında Viyanada bir konferans akdolanacaktır. Konferansa Romanya, Bulgaristan, Hırvat, Slova, Macar ve Alman devletleri delegeleri iştirak edecektir.

Sofya elçiliğine B. Vasif tayin edildi

Ankara, 10 (Yeni Asır) — Sofya elçiliğine Bern elçisi B. Vasifin, Bern elçiliğine B. Yakup Kadrinin tayinleri katılmıştır.

MOŞKOVA BİLDİRİYOR

Bir Kazak köyüne Almanlar paraşütçü indirdi

4 ayda 73 Alman, Romen, İtalyan ve Macar tümeni bozguna uğratıldı

Moskova, 10 (A.A.) — Moskova radyosuna göre bir Kazak köyü civarına indirilen Alman paraşütçülerinin ekserisi ihtiyar, kadın ve çocuklardan mürekkep köylüler tarafından imha edilmiştir. İki yüz kadar olan paraşütçüler köye akın yapmışlardır. Köylüler en yakın Sovyet karargâhına malûmat vermişlerse de sonradan, imdat beklemeden hareket karar vermişlerdir. Bunun için duvarlarda asılı bulunan ecattan kalma kılıçlarını kullanmışlardır. Önce bir ihtiyar Almanlara saldırmış ve bu, umumi hücum işaretini olmuştur. Kılıcı sallaya sallaya saldıran ihtiyar, intikam ruhunun cisimleşmiş timsali gibi idi. İhtiyar bir Alman subayı tarafından öldürülmüş ve kanlı bir boğuşma başlamıştır. İmdat müfrezesi geldiği vakit Alman paraşütçülerinden geri kalan ancak yirmi kişi idi.

Moskova, 10 (A.A.) — Haberler bürosunun bu sabah neşrettiği hususî bir tebliğe göre 1 Mayıs'tan 31 ağustosa kadar kızıldoru yetmiş üç düşman tümenini tamamıyla bozguna uğratmıştır. Aynı müddet içinde 42 Rus piyade tümeniyle 14 ü tank olmak üzere 25 Rus tuğayı küllü zayıf vermişlerdir. Bozguna uğratılan 73 düşman tümeninden 34 ü Alman tümeni, sekizi Romen ve geri kalanları İtalyan, Macar ve Slovak tümenleridir. Bunların mevcudlarının yüzde yetmişi imha edilmiştir. Bundan başka 21 Alman piyade tümeni ağır kayıplara uğramış ve mevcudlarını yüzde 40 ile 60 arasında kaybetmişlerdir. Alman propagandasının propagandalarına bir cevap olarak negrolunan bu hususî tebliğe şu malûmat vardır: Geçen muhareberelerde kızıldoru düşman kitalarını, faaliyette bulundukları kısımlarda bu surette emişti. Pek az bir zamanda bunların geri kalanları da aynı şerefsiz âkibete uğrayacaktır.

ALMAN TEBLİĞİ

Yeni kütle hücumları yapıldı

Novorosiski cenup doğusunda yeni tepeler alındı

Berlin, 10 (A.A.) — Alman tebliği: Novorosiskin cenup doğusunda blok-havzlarla dolu muharebe evresinde yeni tepeler işgal edilmiştir. Ağır topçumuz Karadeniz sahilinde beş taşıt batırmıştır.

Terek ırmağı üzerinde bir Alman zirhli tümeni kütle halindeki kuvvetlerle hücum eden düşmanı geriye atmış ve topçu mevzilerine girerek bataryaları tahrip etmiştir.

Stalingrad kalesi çevresinde inatla müdafaa edilen yeni ve kuvvetli istihkamlar hava kuvvetlerinin yardımı ile ele geçirilmiştir. Kuvvetli düşman hücumlarının püskürtülmesi sırasında 59 Rus tankı tahrip edilmiştir.

Savaş uçakları Astarakanda liman tesisleriyle işe depolarını bombalamıştır.

Volganın doğusundaki hava meydanlarına gece hücumları yapılmıştır. Rije çevresinde düşman ehemmiyetli piyade ve zirhli kuvvetlerle hücumlarına yeniden başlamıştır. Bu hücumlar hava kuvvetlerinin iş birliğine çetin muharebeler sonunda püskürtülmüştür. 77 düşman tankı tahrip edilmiştir.

LADOĞA CENUBUNDA

Ladoga gölünün cenubunda ve Leningrad muhasara cephesinde üst üste yapılan bir çok Bolşevik hücumları akim kalmıştır. Düşmanın Neva'yı geçmek için boşuna yaptığı teşebbüsler esasından 36 kayak tahrip edilmiştir.

Dün gece Ruslar doğu Almanya üzerinde izaç uçusları yapmıştır. Rus hava kuvvetleri dün 128 uçak kaybetmiştir. Bundan başka bir sabit balon da bir uçumuz tarafından tahrip edilmiştir. 8 Alman uçağı bu hareketlerden dönmemiştir.

YUNANISTANIN İŞESİ

İsviçreli doktorlar Yunanistana gittiler

Atina, 10 (A.A.) — Yunan halkının işe ile meşgul olmak üzere İsviç ve İsviçerlerden mürekkep yeni bir kuzlhaç heyeti Atinaya gelmiştir. Bugünlerde yiyecek dolu üç vapur Pireye gelecektir. Hububat getirecek vapurlar da gelince Yunanistanın işe durumu düzelecektir.

AMERİKA - RUSYA

Litvinof K. Hulle görüştü

Harriman Rusların son zaferine itimatlı sarsılmadığını söylüyor

Vaşington, 10 (A.A.) — Sovyet Rusya'nın Vaşington büyük elçisi M. Litvinof hariciye nazırı Mister Kordel Hollu ziyaret etmiştir. Doğu cephesinde son durum ve mühim olaylar dolayısıyla bu görüşme alâka uyandırmıştır. M. Litvinof ziyareti hakkında demekte bulunmamıştır.

Gazetecilerin Japonların Sibirya hücumu için mevsimin geçmiş olup olmadığını sualine M. Litvinof:

« — Harp mevsim tanımaz! » cevabını vermiştir.

HARRİMANIN SÖZLERİ

Vaşington, 10 (A.A.) — Moskova seyahatinde Mister Çörcile refakat eden Mister Harriman beyaz saraydan çıkarken gazetecilere beyanatta bulunmuştur. Harriman Rusların son zaferine itimatlı sarsılmadığını, Sovyetlerin büyük arazi kayıplarına rağmen harp istihsalatını arttırmak için büyük gayretler sarfettiklerini, yeni petrol kuyuları açıldığını, yeni madenler işletildiğini, yeni topraklar işletildiğini, Moskova buluşmasının Anglosakson âlemi ile Sovyetler arasında ittifakı sağlamlaştırdığını söylemiştir.

SON HAREKATIN ASKER GÖZLE İFADESİ

(Başarılı 1 inci Sahifede)

ve piyade kuvvetleriyle ve müsavi şartlarla dövüştükten sonra yavaşlama zorunda kaldığı anlaşılıyor. Bu duraklamanın bir sebebi de buradan Stalingrada takviye gönderilmiş olması da olabilir. Almanlar için bu köprü başlarının tutulmuş olması ileride mukavemet bakımından faydalıdır. Mihverin müdafaa hazırlıklarına göre Almanların kışın Kafkaslardan cenuba doğru harekete geçecekleri ihtimalini gözönüne almak lazımdır.

Stalingrad meydan muharebesi hızını kaybetmeden devam ediyor. Almanların taarruz istikametleri sık sık değişmektedir. Fakat Almanların her açtığı gedik Ruslar tarafından yeni kuvvetlerle hemen kapatılmakta ve Alman hamleleri durdurulmaktadır. Bu hal böyle devam eder ve Sovyetler yakında başlayacağını tahmin ettiğimiz son Alman hamlesini de durdururlarsa burasının da bir Leningrad olacağını söylemek yanlış olmaz.

Alman resmi tebliği Rije kesiminde Sovyetlerin büyük kuvvetlerle yeniden taarruza geçtiklerini bildirmiştir. (Radyo gazetesi.)

Makineye Verilirken

BULGAR HÜKÜMETİ CENUP TRAKYADA ÇİFTLİK VE KÖY YAPMAYA KARAR VERDİ

Sofya, 10 (A.A.) — Bulgar hükümeti cenup Trakya'da çiftlik ve köy yapmaya ve buralara bir çok Bulgar çiftçi aileleri nakletmeye karar vermiştir. Hükümet bu ailelerle arazi dağıtacağı ve her aileye on sene sonra tekiye edilmek üzere elli bin leva verecektir.

VANDEL VİLKİ BERUTTA

Berut, 10 (A.A.) — United Pres Ankaradan buraya gelen B. Vandel Vilki gazeteciler toplantısında demıştir ki:

« Türkiye'nin tarafsızlığını muhafaza edeceğine ve mihverin Türk topraklarını da geçmesine müsaade etmeyeceğine itimadım vardır. Türkiye'nin azimli ve sarsılmaz tarafsızlığına pek hayranım. »

B. Vilki tayyareden indikten sonra Suriyede muharip Fransız kitalarının baş komutanı general Catroun köşküne giderek general De Golle ile görüşmüştür.

İNGİLİZLER MADAGASUR ADASINDA TAARRUZA GEÇTİ

Londra, 10 (A.A.) — İngiliz harbiye nazırlığının bildirdiğine göre bu sabah erkenden Madagaskarda askeri hareketler başlamıştır. Ve elverişli bir tarzda devam etmektedir.

Vişi, 10 (A.A.) — Perşembe sabahı erkenden İngilizler Madagaskar adasının bir çok limanlarına karşı taarruza geçmişlerdir. Adanın müteaddit noktalarına İngiliz kitaları çıkarılmıştır. Royter ajansı neşrettiği hususî bir tebliğe Madagaskar adasının batı sahilinde müteaddit noktalara aynı zamanda taarruz edilmiş olduğunu bildirmektedir. Bu noktalar Majunga Diegoüarcin 120 mil cenubunda bulunan Ambaja ve Ajaunganın 340 mil cenubunda Merondadır. Vişi, 10 (A.A.) — Başvekil B. Laval sırasıyla Almanya müessesli Krugg Von Niddar, harbiye nazırı general Broudouks bahriye nazırı Vişi amiral Auphan başvekilleti devlet sekreteri Vis amiral Platon Fransız lejyonu reisi B. Lachal ile amiral Abrialı kabul etmiştir.

SON HABER

Millî Şef Ankara'da

Reisicümhurumuz dün akşam hususî trenle Ankara'ya gittiler

Istanbul, 10 (Telefonla) — Millî Şef Reisicümhurumuz İsmet İnönü bu akşam saat 19.30 da Haydarpaşadan hususî trenle Ankara'ya hareket buyurmuşlardır. Millî Şef Floryadan Acar motorıyla doğrudan Haydarpaşaya geçmişler ve kendilerini tesye gelen zevata iltifatlarla bulunduktan sonra vagonlarına binmişlerdir.

Başvekilimiz not ettikleri hususat hakkında emir verdi

Ankara, 10 (Yeni Asır) — Başvekil Şükrü Saraçoğlu bu sabah dairelerine gelerek seyahatlerinde not ettikleri hususat hakkında alâkalarına direktifler vermiştir.

İngiliz Başvekil

Dün öğleden sonra gazetecilerimizi kabul etti

Londra, 10 (Radyo) — Başvekil Mister Çörcil hususî odasında bugün öğleden sonra Türk gazetecileriyle görüşmüştür.

Mr. Çörcil Türk gazetecilerine muntelif mevzular hakkında izahatta bulunmuştur.

Londra, 10 (Radyo) — Londra büyü elçisi Rauf Orbay Türk gazetecilerini yemeğe davet etmiş ve bu davette İngiliz istihbarat nazırı ve muavini, sabık Ankara büyük elçisi Sir Persi Loren, Amerikanın Londra büyük elçisi, Londra basının en maruf nasirlerinden üç zat, Taymis baş muharriri ve harici

işler mutahassısı olan ve İngiliz Türk münasebetleri hakkında mühim bir eser negreden maruf bir muharrir de hazır bulunmuştur.

Misafirler bugün Londra civarındaki en büyük bir uçak fabrikasını ziyaret etmiştir. Türk gazetecileri Portsmut harp limanını da gezmişlerdir. Üssün umumî kumandanı ve zevcesi misafirler bir « saat baş çayı » ikram etmişlerdir. Gazeteciler tarihin her safhasında Büyük Britanyanın kuvvetli bir üssünü teşkil etmiş olan bu üsse karşı büyük bir alâka göstermişlerdir.

Vandel Vilki dün sabah tayyare ile Beruta gitti

Ankara, 10 (A.A.) — Birleşik Amerika Cümhurreisi Mister Ruzveltin şahsî müessesli Mister Vandel Vilki bu sabah saat 7.15 de Ankara hava meydanından hareket etmiştir.

Mister Vilkiyi Ankaradan giderken hükümet adına protokol umum müdürü Selâhattin Erbel ve Hariciye vekâleti hususî kalem müdürü Şadi Kavur uğurlamıştır. Amerika sefarethanesi erkânıyla İngiliz büyük elçiliği erkânı

ve bir çok gazeteciler de uğurlayanlar arasında bulunuyorlardı. B. Ruzveltin şahsî müessesli Ankara temaslarında memnurluğa ayrılmıştır.

Beirut, 10 (A.A.) — B. Ruzveltin şahsî müessesli B. Vandel Vilki bu sabah buraya gelmiştir. Amerikalı devlet adamı Lübnan Cümhurreisi tarafından kabul edilmiş ve General Degolü ziyarete ederek görüşmüştür.

İstanbulda ayakkapları maliyet fiyatları tespit edildi

Istanbul, 10 (Hususî) — Ayakkabı fiyatlarını tespit ederek sebepsiz yükselişlere mani olmak üzere muntaka ticaret müdürlüğü tarafından yapılan tetkikler neticelenmiştir. İsmarılama ayakkapların azamî maliyet fiyatı 25 lira 40 kuruş, seri halindeki ayakkapların ma-

liyeti 17 lira 90 kuruş olarak tespit edildi, hazır iskarpinlerin yirmi liradan fazlasına satılmaması için tedbir alınacaktır.

Piyasada ayakkabıların yüzde yüze kadar kâr ilâve ederek satış yaptıkları anlaşılıyor.

Ticaret odaları kanununa esas tutulacak proje tetkik ediliyor

Istanbul, 10 (Hususî) — Hazırlanmakta olan yeni ticaret odaları kanununa esas olmak üzere Ankaradan gelen proje bugün ticaret odasında ticaret vekâleti müessesli B. Muhsinin iştirakiyle yapılan bir toplantıda tekrar tetkik edildi. Serdedilen mütalâalar net edildi.

Belediyeler Bankası umumî heyeti

Ankara, 10 (A.A.) — Belediyeler bankası umumî heyeti bugün saat 15 te divan muhasebat reisinin başkanlığında toplanmıştır. Banka ve belediye memur-

ları tekaüt sandığı idare heyeti ve muhakim raporları okunarak banka ve san-dık blâncoları tasdik ve idare meclisi ibra edilmiştir.

ELHAMRA
SİNEMASINDA

BUGÜN

YENİ KOPYA ÜÇ MUAZZAM TÜRKÇE FİLM BİRDEN

— 1 —
MİHRACENİN GÖZDESİ

(Birinci devre)

— 2 —
HİNT MEZARI

(İkinci ve son devresi)

— 3 —
KRALİÇENİN ELMASLARI

Don AMEŞ ve meşhur üç palavracılar

SEANSLAR

Mihracenin Gözdesi Hint Mezari Kraliçenin Elmasları

2,15 - 7,30 4,15 - 9,15 6 da

Cumartesi ve pazar günleri 1 de başlar.

DIKKAT : Haftanın her gününde ilk seanslar UCUZ HALK matinele-ridir. SALON 20 kuruştur.